

PEDAGOGISEN TOIMINNAN
LÄHTÖKOHDAT

TOIMINTAKULTTUURI

Ia-Sofia Hyvärinen

12.11.2025

TUNNIN SISÄLTÖ

1. Aloitustehtävä
2. Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri
 - Mitä toimintakulttuuri tarkoittaa?
 - Mistä toimintakulttuuri muodostuu?
 - Miksi toimintakulttuuri on tärkeä?
 - Toimintakulttuurin kehittäminen
3. Alias –peli
4. Ryhmätehtävä

ALOITUSTEHTÄVÄ - NOPEITA VÄITTÄMIÄ

Ohjeet:

1. Laita pää pöytää vasten.
 2. Kuuntele väite.
 3. Näytä mielipiteesi väitteeseen:
 - Käsi ylös = samaa mieltä
 - Käsi alas = eri mieltä
- Huom. Väitteisiin ei ole oikeaa tai väärää vastausta.

ALOITUSLEIKIN VÄITTEET

- Leikki on tärkeä osa lapsen oppimista.
- Kaikkien lasten pitäisi osallistua päätöksiin päiväkodissa.
- Tiimityö lapsiryhmän aikuisten välillä vaikuttaa lapsen hyvinvointiin.
- On tärkeää, että päiväkodin arvot näkyvät arjessa.
- Jokaisen lapsen mielipide on yhtä tärkeä.
- Hyvä ilmapiiri syntyy vain aikuisten ohjauksella.
- Lapsen osallisuus voi olla pieniä asioita, mutta sillä on suuri merkitys.
- Turvallinen ja myönteinen ilmapiiri tukee lapsen oppimista.
- Arvostava ja luottamusta rakentava keskustelu on tärkeää koko työyhteisölle.

3 VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAKULTTUURI (VASU, 2022)

- Mitä toimintakulttuuri on?
 - Toimintakulttuuri tarkoittaa sitä, miten toimimme ja käytäydymme joka päivä työpaikalla.
 - Miten kohtaamme lapset, huoltajat ja työkaverit.
 - Miten puhumme asioista.
 - Millainen ilmapiiri meillä on.
 - Jokainen työntekijä ja lapsi vaikuttaa siihen, millainen ilmapiiri syntyy.
 - Toimintakulttuuri muotoutuu yhteisön vuorovaikutuksessa.

MISTÄ TOIMINTAKULTTUURI MUODOSTUU?

- Arvoista ja periaatteista → mikä on meille tärkeää (esim. lapsen osallisuus, turvallisuus, yhdenvertaisuus)
 - Toimintatavoista → miten arki järjestetään, miten opetetaan ja tuetaan lapsia
 - Vuorovaikutuksesta ja ilmapiiristä → miten kohtelemme toisiamme, miten puhumme, kuuntelemme ja olemme yhdessä
 - Henkilöstön osaamisesta → mitä tiedämme ja miten osaamme käyttää osaamistamme lasten parhaaksi
 - Johtamisesta ja organisoinnista → miten työtä johdetaan ja kehitetään
- Kaikki nämä yhdessä muodostavat sen, millainen päiväkotito on.

MIKSI TOIMINTAKULTTUURI ON TÄRKEÄ?

- Koska se vaikuttaa kaikkeen, mitä teemme.
 - Jos toimintakulttuuri on myönteinen, turvallinen ja yhteisöllinen, myös lapset voivat hyvin ja oppivat paremmin.
 - Toimintakulttuuri vaikuttaa:
 - Lapsen turvallisuuden tunteeseen
 - Lasten oppimiseen ja kehittymiseen
 - Koko työyhteisön hyvinvointiin
- Hyvä toimintakulttuuri tekee päiväkodista paikan, jossa kaikilla on hyvä olla niin lapsilla kuin aikuisilla
- Hyvä toimintakulttuuri = hyvä paikka lapsille kasvaa ja oppia

3.1 TOIMINTAKULTTUURIN KEHITTÄMINEN JA SITÄ OHJAAVAT PERIAATTEET

- Toimintakulttuuri muuttuu ja kehittyy jatkuvasti.
- Kehittämisen tavoitteena on tukea varhaiskasvatuksen arvojen ja tavoitteiden toteutumista.
- Keskeistä toimintakulttuurin kehittämisessä on:
 - Pohtia ja arvioida omaa toimintaa
 - Huomata, mikä arjessa toimii ja mitä voisi parantaa
 - Rakentaa luottamusta ja käydä avointa keskustelua työyhteisössä
 - Toimia aina lapsen edun mukaisesti

3.1 TOIMINTAKULTTUURIN KEHITTÄMISTÄ OHJAAVAT PERIAATTEET

- Johtaja ja henkilöstö kehittävät toimintakulttuuria yhdessä lasten ja huoltajien kanssa.
 - Tavoitteena on luoda oppiva ja osallistava yhteisö, jossa kaikilla on hyvä olla.
 - Toimintakulttuuria kehitetään viiden periaatteen mukaisesti:
 - Oppiva yhteisö
 - Leikki ja vuorovaikutus
 - Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
 - Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus
 - Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa
- Näiden avulla varhaiskasvatuksen toimintaympäristöä voi kehittää kaikille lapsille turvalliseksi, osallistavaksi ja kasvua tukevaksi.

ALIAS – VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

1. Pelin tavoite: Harjoitella toimintakulttuuriin liittyviä käsitteitä ja tiimityötä.
2. Jaetaan pienryhmät
3. Peliohjeet:
 - Jokainen pelaaja nostaa vuorollaan kortin.
 - Hän selittää sanan muille ryhmäläisille ilman, että sanoo itse sanaa.
 - Muut ryhmäläiset yrittävät arvata sanan.
 - Kun joku arvaa sanan, selitysvuoro siirtyy toiselle.
 - Jos sana on vaikea, voi nostaa uuden sanan tai pyytää toista ryhmäläistä auttamaan selityksessä.
 - Voit myös keksiä uusia sanoja!

Tärkeintä on osallistua ja kokeilla, ei osata täydellisesti! Muistetaan, että tämä on vain leikkiä! 😊

RYHMÄTEHTÄVÄ: ARJEN SUUNNITTELUA YHDESSÄ

Tehtävän tavoite: Tiimityön harjoittelu

1. Jakaudutaan pienryhmiin.
2. Listatkaa 3–5 arjen toimintaa, joita tehdään päiväkodissa lasten kanssa (esim. aamupiiri, ruokailu jne.).
3. Valitkaa yksi toiminta ja suunnitelkaa se yhdessä:
 - Kaikki ryhmän jäsenet osallistuvat päätöksiin.
 - Miettikää, miten lapset voivat osallistua ja vaikuttaa.
4. Esitelkää suunnitelma toiselle ryhmälle.
5. Pohtikaa, miten tiimityö auttoi toiminnan suunnittelussa.

